

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) Nr. 1007/2009

(2009. gada 16. septembris)

par tirdzniecību ar izstrādājumiem no roņiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 95. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

(1) Roņi ir jutīgas būtnes, kas spēj izjust sāpes, mokas, bailes un citādas ciešanas. Eiropas Parlaments deklarācijā par no roņiem iegūtu produktu aizliegumu Eiropas Savienībā ⁽³⁾ prasīja, lai Komisija nekavējoties izstrādātu regulu, ar ko tiek aizliegts visu izstrādājumu no Grenlandes un pūšļdeguna roņiem imports, eksports un tirdzniecība. Eiropas Parlaments 2006. gada 12. oktobra rezolūcijā par Kopienas rīcības plānu dzīvnieku aizsardzībai un labturībai 2006.–2010. gadā ⁽⁴⁾ aicināja Komisiju ierosināt pilnībā aizliegt izstrādājumu no roņiem importu. Eiropas Padomes Parlamentārā asambleja 2006. gada 17. novembra lēmumā Nr. 1776 (2006) par roņu medībām ieteica aicināt Eiropas Padomes dalībvalstis, kuras nodarbojas ar roņu medībām, aizliegt visas nežēlīgās medību metodes, kas negarantē tūlītēju dzīvnieku nāvi bez ciešanām, un aizliegt dzīvnieku apdullināšanu ar tādiem instrumentiem kā hakapiki, nūjas un šaujamočī, kā arī veicināt iniciatīvas ar mērķi aizliegt tirgot izstrādājumus no roņiem.

(2) Saskaņā ar Padomes Direktīvu 83/129/EEK (1983. gada 28. marts) par noteiktu ronēnu ādu un ādas izstrādājumu importēšanu dalībvalstīs ⁽⁵⁾ ir aizliegts komerciālos nolūkos dalībvalstīs importēt Grenlandes un zilmuguraino ronēnu ādas un no tām iegūtus izstrādājumus.

(3) Roņus medī Kopienā un ārpus tās un izmanto tādu izstrādājumu un priekšmetu ieguvei kā gaļa, eļļa, trāns, orgāni, kažokādas un no tām izgatavoti priekšmeti, tostarp arī tādu dažādu izstrādājumu ieguvei kā omega-3 kapsulas un apģērbi, kuros izmantotas apstrādātas roņu ādas un kažokāda. Šos izstrādājumus komerciāli pārdod dažādos tirgos, tostarp Kopienas tirgū. Ņemot vērā šo izstrādājumu veidu, patērētājiem ir grūti vai neiespējami tos atšķirt no līdzīgiem izstrādājumiem, kas nav iegūti no roņiem.

(4) Roņu medības rosinājušas sabiedrības locekļus un valdības paust nopietnas bažas, jo viņiem rūp dzīvnieku labturība, ņemot vērā sāpes, mokas, bailes un citādas ciešanas, ko roņiem sagādā, tos nogalinot un dīrājot tā, kā to visbiežāk dara.

(5) Reaģējot uz pilsoņu un patērētāju bažām par roņu nogalināšanu un dīrāšanu no dzīvnieku labturības viedokļa un iespēju, ka tirgū ir izstrādājumi, kas iegūti no dzīvniekiem, kuri nogalināti un nodīrāti tā, ka tiem ir sagādātas sāpes, mokas un citādas ciešanas, vairākas dalībvalstis ir pieņēmušas vai plāno pieņemt tiesību aktus, kas reglamentē izstrādājumu no roņiem tirdzniecību, aizliedzot to importu un ražošanu, bet citās dalībvalstīs šādu izstrādājumu tirdzniecība netiek ierobežota.

(6) Tādējādi pastāv atšķirības valstu noteikumus, kas reglamentē izstrādājumu no roņiem tirdzniecību, importu, ražošanu un realizēšanu. Šīs atšķirības negatīvi ietekmē to izstrādājumu iekšējā tirgus darbību, kuri satur vai var saturēt izstrādājumus no roņiem, un tie ir šķēršļi šādu izstrādājumu tirdzniecībai.

(7) Šādu atšķirīgu noteikumu pastāvēšana var vēl vairāk likt patērētājiem atturēties no tādu izstrādājumu pirkšanas, kas nav izgatavoti no roņiem, bet ko nevar viegli atšķirt no līdzīgiem izstrādājumiem, kuri ir izgatavoti no roņiem, vai izstrādājumiem, kuros var būt elementi vai sastāvdaļas, kas ir iegūtas no roņiem, taču nav skaidri atpazīstamas, piemēram, kažokādas, omega-3 kapsulas un eļļa, kā arī ādas izstrādājumi.

(8) Tādēļ ar šajā regulā paredzētajiem pasākumiem būtu jāsaņem Kopienas noteikumi attiecībā uz komerciālām darbībām ar izstrādājumiem no roņiem, tādējādi novēršot attiecīgo izstrādājumu, tostarp izstrādājumiem no roņiem līdzvērtīgu vai tos aizstājošu izstrādājumu, iekšējā tirgus traucējumus.

⁽¹⁾ 2009. gada 26. februāra Atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2009. gada 5. maija Atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts) un Padomes 2009. gada 27. jūlija Lēmums.

⁽³⁾ OV C 306 E, 15.12.2006., 194. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 308 E, 16.12.2006., 170. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 91, 9.4.1983., 30. lpp.

- (9) Saskaņā ar Līgumam pievienoto Protokolu par dzīvnieku aizsardzību un labturību Kopienai, izstrādājot un īstenojot, *inter alia*, iekšējā tirgus politiku, ir pienākums pilnībā ievērot dzīvnieku labturības prasības. Šajā regulā paredzētajos saskaņotajos noteikumos būtu pilnībā jāņem vērā attiecīgie dzīvnieku labturības apsvērumi.
- (10) Lai novērstu pašreizējo iekšējā tirgus sadrumstalotību, ir jāparedz saskaņoti noteikumi, vienlaikus ņemot vērā dzīvnieku labturības apsvērumus. Lai efektīvi un samērīgi likvidētu šķēršļus attiecīgo izstrādājumu brīvai apgrozībai un lai atjaunotu patērētāju uzticību, parasti nevajadzētu būt atļautam laist tirgū no roņiem iegūtus izstrādājumus, vienlaikus nodrošinot, ka ir pilnībā ņemtas vērā bažas par dzīvnieku labturību. Pilsoņu un patērētāju bažas attiecas uz roņu nogalināšanu un dīrāšanu, tādēļ ir arī jārikojas, lai samazinātu pieprasījumu saistībā ar izstrādājumu no roņiem realizēšanu un arī ekonomisko pieprasījumu, kas veicina roņu komerciālas medības. Lai nodrošinātu efektīvu izpildi, šie saskaņotie noteikumi būtu jāpiemēro importētiem izstrādājumiem importēšanas laikā vai vietā.
- (11) Lai gan varētu būt iespējams nogalināt un nodirāt roņus, nesagādājot tiem nevajadzīgas sāpes, mokas, bailes un citādas ciešanas, ņemot vērā apstākļus, kādos medības notiek, praktiski nav iespējams konsekventi pārbaudīt, kā mednieki ievēro dzīvnieku labturības prasības, vai vismaz ir ļoti grūti panākt, lai pārbaudes būtu efektīvas, kā to 2007. gada 6. decembrī secinājusi Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde.
- (12) Ir arī skaidrs, ka ar cita veida saskaņotiem noteikumiem, piemēram, ar marķēšanas prasībām, nevarētu panākt tādu pašu rezultātu. Turklāt, ja ražotājiem, izplatītājiem vai mazumtirgotājiem tiktu prasīts marķēt izstrādājumus, kas ir pilnīgi vai daļēji iegūti no roņiem, tas šiem uzņēmējiem radītu ievērojamu slogu un arī būtu nesamērīgi dārgi gadījumos, kad no roņiem iegūti izstrādājumi ir tikai neliela daļa no attiecīgā izstrādājuma. Savukārt šajā regulā paredzētos pasākumus būs vieglāk ievērot, un tie arī nomierinās patērētājus.
- (13) Lai nodrošinātu, ka šajā regulā paredzētie saskaņotie noteikumi ir pilnībā efektīvi, tie būtu jāpiemēro ne tikai Kopienas izcelsmes izstrādājumiem no roņiem, bet arī šādiem izstrādājumiem, kas ievesti Kopienā no trešām valstīm.
- (14) Nedrīkstētu ciest to inuītu kopienu ekonomiskās un sociālās pamatintereses, kuras nodarbojas ar roņu medībām iztikas nodrošināšanai. Medības ir inuītu sabiedrības locekļu neatņemama kultūras un identitātes sastāvdaļa, un tās par tādām ir atzītas ar ANO Deklarāciju par pamatiedzīvotāju tiesībām. Tādēļ būtu jāatļauj laist tirgū izstrādājumus no roņiem, kuri iegūti medībās, ko inuītu un citas iezemiešu kopienas tradicionāli veic un kas palīdz tām nodrošināt iztiku.
- (15) Ar šo regulu paredz saskaņotus noteikumus par izstrādājumu no roņiem laišanu tirgū. Tādēļ tā neskar citus Kopienas vai valsts noteikumus, kas regulē roņu medības.
- (16) Šīs regulas īstenošanai vajadzīgie pasākumi būtu jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ⁽¹⁾.
- (17) Jo īpaši Komisija būtu jāpilnvaro noteikt nosacījumus, ar kādiem ir atļauts laist tirgū izstrādājumus no roņiem, kuri iegūti medībās, ko tradicionāli veic inuītu vai citas iezemiešu kopienas un kas palīdz tām nodrošināt iztiku; noteikt nosacījumus, ar kādiem ir atļauts izstrādājumu no roņiem gadījuma rakstura imports, kurā ietilpst tikai tādas preces, ko ceļotāji vai viņu ģimenes izmanto personīgām vajadzībām; un noteikt nosacījumus, ar kādiem ir atļauts laist tirgū izstrādājumus no roņiem, kuri iegūti medībās, ko reglamentē saskaņā ar valsts tiesību aktiem tikai ar mērķi nodrošināt jūras resursu ilgtspējīgu pārvaldību. Šos pasākumus, kuri ir vispārīgi un kuru mērķis ir grozīt nebūtiskus šīs regulas elementus, to papildinot ar jauniem nebūtiskiem elementiem, pieņem saskaņā ar Lēmuma 1999/468/EK 5.a pantā paredzēto regulatīvo kontroles procedūru.
- (18) Lai atvieglotu attiecīgo valsts iestāžu veiktās izpildes darbības, Komisijai būtu jāizdod tehniski norādījumi, kuros sniegtas nesaistošas norādes par tiem kombinētās nomenklatūras kodiem, kas varētu attiekties uz šajā regulā minētajiem izstrādājumiem no roņiem.
- (19) Dalībvalstīm būtu jāpieņem noteikumi par sankcijām, kas piemērojamas par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un jānodrošina, lai tās tiktu īstenotas. Šīm sankcijām vajadzētu būt iedarbīgām, samērīgām un atturošām.
- (20) Dalībvalstīm būtu regulāri jāziņo par pasākumiem, kas veikti, lai nodrošinātu šīs regulas īstenošanu. Pamatojoties uz šiem ziņojumiem, Komisijai būtu jāziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs regulas īstenošanu.

⁽¹⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

(21) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, likvidēt šķēršļus iekšējā tirgus darbībai, Kopienas līmenī saskaņojot valsts līmeņa aizliegumus tirdzniecībai ar izstrādājumiem no reģioniem, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka šos mērķus var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu paredz saskaņotus noteikumus par izstrādājumu no reģioniem laišanu tirgū.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā:

- 1) "ronis" ir reģionveidīgo kārtas jebkuras sugas īpatnis (*Phocidae*, *Otariidae* un *Odobenidae*);
- 2) "izstrādājumi no reģioniem" ir visi izstrādājumi, pārstrādāti vai nepārstrādāti, kas atvasināti vai iegūti no reģioniem, tostarp gaļa, eļļa, trāns, orgāni, neapstrādātas kažokādas un kažokādas, miecētas vai apdarinātas, tostarp kažokādas, kas saliktas plātnēs, krastos un līdzīgās formās, kā arī priekšmeti no kažokādām;
- 3) "laišana tirgū" ir preču laišana Kopienas tirgū, tādējādi padarot tās pieejamas trešām personām par samaksu;
- 4) "inuīti" ir inuītu dzimtenes, proti, to arktisko un subarktisko reģionu, kur pašlaik vai tradicionāli inuītiem ir pirmiedzīvotāju tiesības un intereses, iezemieši, ko inuīti ir atzinuši par savas tautas locekļiem, un tie ietver inupiātus, jupikus (Alaska), inuītus, inuivaliūtus (Kanāda), kalaalītus (Grenlande) un jupikus (Krievija);
- 5) "imports" ir jebkāda preču ieviešana Kopienas muitas teritorijā.

3. pants

Nosacījumi laišanai tirgū

1. Ir atļauts laist tirgū tikai tādus izstrādājumus no reģioniem, kuri iegūti medībās, ko tradicionāli veic inuītu vai citas iezemiešu kopienas un kas palīdz tām nodrošināt iztiku. Importētiem izstrādājumiem šos nosacījumus piemēro importēšanas laikā vai vietā.

2. Atkāpjoties no 1. punkta:

- a) izstrādājumu no reģioniem imports ir atļauts arī tad, ja imports ir gadījuma rakstura un tajā ietilpst tikai tādas preces, ko ceļotāji vai viņu ģimenes izmanto personīgām vajadzībām. Šādu preču veids un daudzums neliecina par to, ka tās ievad komerciālā nolūkā;
- b) ir arī atļauts laist tirgū tādus izstrādājumus no reģioniem, kuri iegūti kā blakusprodukti medībās, ko regulē saskaņā ar valsts tiesību aktiem un veic tikai ar mērķi nodrošināt jūras resursu ilgtspējīgu pārvaldību. Šāda laišana tirgū ir atļauta vienīgi bez nolūka gūt peļņu. Šādu preču veids un daudzums nedrīkst liecināt par to, ka tās laiž tirgū komerciālā nolūkā.

Šā punkta piemērošana nekaitē šīs regulas mērķa sasniegšanai.

3. Komisija saskaņā ar 5. pantā 2. punktā minēto vadības procedūru izdod tehniskus norādījumus, kuros ir indikatīvs saraksts ar tiem kombinētās nomenklatūras kodiem, kas varētu attiekties uz šajā pantā minētajiem izstrādājumiem no reģioniem.

4. Neskarot 3. punktu, pieņem šā panta īstenošanas pasākumus. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs regulas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 5. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

4. pants

Brīva aprīte

Dalībvalstis nekavē tādu izstrādājumu no reģioniem laišanu tirgū, kas atbilst šai regulai.

5. pants

Komitejas procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja, kas izveidota saskaņā ar 18. panta 1. punktu Padomes Regulā (EK) Nr. 338/97 (1996. gada 9. decembris) par savvaļas dzīvnieku un augu sugu aizsardzību, reglamentējot to tirdzniecību⁽¹⁾. Komiteja vajadzības gadījumā var prasīt citu regulatīvo komiteju palīdzību, piemēram, Pastāvīgās pārtikas aprites un dzīvnieku veselības komitejas palīdzību, kura izveidota saskaņā ar 58. panta 1. punktu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu⁽²⁾.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 4. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

⁽¹⁾ OV L 61, 3.3.1997., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

6. pants

Sankcijas un izpilde

Dalībvalstis pieņem noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par šīs regulas pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to īstenošanu. Paredzētās sankcijas ir iedarbīgas, samērīgas un atturošas. Dalībvalstis šos noteikumus dara zināmus Komisijai līdz 2010. gada 20. augustam un nekavējoties dara tai zināmus jebkādas turpmākus grozījumus.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2009. gada 16. septembrī

Eiropas Parlamenta vārdā
priekšsēdētājs
J. BUZEK

7. pants

Ziņojumi

1. Dalībvalstis līdz 2011. gada 20. novembrim un tad ik pēc četriem gadiem Komisijai nosūta ziņojumu, kurā izklāstīti pasākumi, kas veikti, lai īstenotu šo regulu.

2. Pamatojoties uz 1. punktā minētajiem ziņojumiem, Komisija 12 mēnešu laikā pēc katra attiecīgā pārskata perioda beigām ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs regulas īstenošanu.

8. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Regulas 3. pantu piemēro no 2010. gada 20. augusta.

Padomes vārdā
priekšsēdētājs
C. MALMSTRÖM